

REDACTIE RENUS
Geregracht 50
2311 PB LEIDEN

DRUKWERK

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

RENUUS

Mededelingen van de AWN

AWN - afdeling Rijnstreek
GEREGRACHT 50
2311 PB LEIDEN.

2004 - NUMMER 3

- Ledenvergadering
- Lezingen
- Huishoudelijk Reglement
- Boeksignalering

Renus is een uitgave van de afdeling Rijnstreek van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland (A.W.N.) en verschijnt tenminste tweemaal per jaar. Oplage ca. 200 stuks. Redactie: P.J.M. de Baar.

Gegevens uit *Renus* mogen worden overgenomen, mits met voldoende bronvermelding, en er een kopie van het artikel, waarin gegevens uit *Renus* werden verwerkt, aan de redactie wordt gestuurd.

+++++

Vondstmeldingen

Als u iets gevonden heeft, waarvan u denkt dat het van belang kan zijn, of als u weet dat anderen vondsten hebben gedaan, belt u dan a.u.b. met een van de volgende mensen:

Dick van der Kooij, Welterdreef 93, 2253 LJ Voorschoten, tel. 071-5764072
 Leo den Hollander, Coornhertstraat 55, 2332 AP Leiden, tel. 071-5312172
 Suus Sprey, Burg. Visserpark 14, 2405 GR Alphen a/d Rijn, tel. 0172-494986
 Ook houden wij ons aanbevolen voor melding van plaatsen waar graafwerkzaamheden plaats (gaan) vinden. Help mee het bodemarchief te redden: een kleine vondst kan het begin van iets belangrijks zijn!

Meehelpen met de opgravingen?

Heeft u belangstelling om actief deel te nemen aan het veldwerk, dan kunt u bij bovengenoemde personen vernemen welke projecten in uitvoering zijn of binnenkort zullen komen en voor de preciese gegevens over plaats en tijd. Met nadruk wordt erop gewezen, dat ervaring absoluut niet vereist is.

Restaureren, tekenen en vondstverwerking

Deze werkzaamheden vinden plaats in onze werkruimte, Geregracht 50 te Leiden, elke maandag (behoudens als er een feestdag of lezing is).

Opgave nieuwe leden

Nieuwe leden kunnen zich aanmelden bij het Bureau AWN, Herengracht 474, 1017 CA Amsterdam. Het basislidmaatschap kost € 36,50 per jaar. Leden ontvangen zesmaal per jaar het tijdschrift *Westerheem*. Nieuwe leden worden persoonlijk uitgenodigd voor een eerste kennismaking met de afdeling.

UITNODIGING

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op maandag 25 oktober om 20.00 uur zal eerst een zeer korte ledenvergadering gehouden worden, waarop slechts een punt van belang behandeld zal worden: de bespreking van het Huishoudelijk Reglement. Een concept-tekst is hierachter afgedrukt.

Al sedert overoude tijden is het gewoonte dat in de maand mei de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden wordt. Dat is ook in art. 4.2 van het Huishoudelijk Reglement vastgelegd. Dit blijkt in de praktijk echter niet al te gelukkig uit te pakken. De jaarrekening is dan al enkele maanden tevoren afgesloten, zodat de in mei gepresenteerde cijfers al weinig actueel meer zijn. Ook bij de jaarverslagen van de afdeling en van het veldwerk speelt een soortgelijk probleem, al wordt dat vaak opgelost met de weinig gelukkige methode om zaken uit de recente tijd in het verslag te verwerken, waardoor dat het karakter van een gebroken boekjaar krijgt. Maar het grootste bezwaar is wel dat (beoogde) subsidiegevers liefst al op 2 januari een door de algemene ledenvergadering vastgestelde jaarrekening (en begroting) willen zien. Wie pas in mei met zo'n jaarrekening en begroting aankomt, is haast gedoemd naast alle (toch al schaarse) subsidies te grijpen. Omdat er geen enkel motief is om de jaarvergadering in mei te houden, stelt het bestuur nu voor om die te verplaatsen naar februari, met voor alle veiligheid een uitloop tot 1 april. Dat betekent dat er vanaf 1 januari voldoende tijd is voor degenen die jaarverslagen e.d. moeten samenstellen en de redacteur i.v.m. de productie en verzending van de *Renus* om deze op een redelijk tijdstip bij de leden in de bus te kunnen krijgen.

Omdat ons Huishoudelijk Reglement alweer van 11 mei 1994 dateert en dus tien jaar fungeert, leek het zinvol dat weer eens te actualiseren, zeker nu er toch over een wijziging gesproken wordt. Dit beperkt zich tot ondergeschikte punten of geeft een nadere precisering of invulling van zaken die vroeger wat al te vaag gelaten waren. Met name geldt dat ook i.v.m. de eventuele verhuizing naar een andere werkruimte. Het afdelingsbestuur heeft dit concept aan het hoofdbestuur voorgelegd, dat er in eerste instantie mee heeft ingestemd. Nadat de algemene ledenvergadering het al dan niet ongewijzigd vastgesteld heeft, wordt het opnieuw aan het hoofdbestuur aangeboden ter definitieve vaststelling.

AGENDA:

1. Opening.
2. Bespreking en vaststelling Huishoudelijk Reglement.
3. Rondvraag (kort).
4. Sluiting.

LEZINGEN 2004/2005

1 Maandag 25 oktober 2004, ca. 20.15 uur, na de ledenvergadering.

Limmen, de opgraving van een middeleeuwse nederzetting in Kennemerland, door Menno Dijkstra, AAC.

In het voorjaar van 2003 en 2004 heeft het Amsterdams Archeologisch Centrum een opgraving verricht in Limmen, op het terrein 'De Krocht'. Eerder onderzoek wees uit dat hier nederzettingsresten uit de Middeleeuwen in de grond zaten. Deze resten werden echter bedreigd door landbouwactiviteiten.

De belangrijkste sporen bestaan uit een voormalige landweg met greppels, waaraan tussen de 9^e en de 13^e eeuw diverse boerderijen, bijgebouwen en waterputten hebben gelegen. Sommige van de boerderijen zijn wel 30 tot 40 m lang. Voor het eerst is in Kennemerland nu een beeld verkregen van een middeleeuwse plattelandsnederzetting in het Oude Duingebied. Een intrigerende vraag is waarom dit deel van het dorp Limmen na de 13^e eeuw is verdwenen.

2. Maandag 29 november 2004, 20.00 uur

Amsterdam, nautische stad, door Jurgen Veerkamp.

Amsterdam is ontstaan op de plek waar een dam gelegd is in een van de breedste in de Zuiderzee uitmondende rivieren. Hier zijn altijd goederen overgeslagen en waren er loskaden, pakhuizen en scheepswerven. Uit het onlangs verschenen eerste deel van de nieuwe stadsgeschiedenis blijkt wel hoe het lot Amsterdam gunstig gezind was: het werd een van de voornaamste havensteden van de Middeleeuwen door de graanhandel. De Gouden Eeuw bracht de stad enorme bloei op nautisch gebied: als vestigingsplaats van de hoofdkantoren van de Verenigde Oost-Indische Compagnie en West-Indische Compagnie, de Levantsche Handel en Oostersche Rederijen (voor handel op de Levant en de Oostzee), maar ook van de voornaamste Admiraliteit, particuliere reders en met name scheepswerven. Vooral over de opgravingen van die scheepswerven zal de lezing gaan, maar ook zaken als het nautisch onderwijs, de kaartenproductie en instrumentmakerij kunnen worden genoemd.

De volgende titels zijn nog niet definitief. In een volgende *Renus* zal een korte aanduiding van de inhoud gegeven worden, zoals gebruikelijk. Maar het is raadzaam de data al in uw agenda te noteren!

3. Maandag 21 februari 2005, ca. 20.30 uur, na de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (als die dan gehouden wordt).

Opgravingen te Koudekerk aan den Rijn, door Pierre van Grinsven.

4. Maandag 23 mei 2005, 20.00 uur.

Civitas Cananefatium, door Tom Buitendorp.

Als gebruikelijk zijn alle vergaderingen/lezingen in het Gemeentearchief Leiden, Boisotkade 2A.

HUISHOUELIJK REGLEMENT VAN AFDELING 6 VAN DE A.W.N., AFDELING RIJNSTREEK. (concept voor de herziening).

De afdeling Rijnstreek is opgericht bij besluit van het hoofdbestuur van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland van 24 november 1973 ingevolge een verzoek op grond van artikel 3.2 van het huishoudelijk reglement van de vereniging.

I. ALGEMEEN

- 1.1 De naam van de afdeling is afdeling Rijnstreek.
- 1.2 Het werkgebied van de afdeling omvat de gemeenten Alkemade, Alphen aan den Rijn, Bodegraven, Boskoop, Hillegom, Jacobswoude, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Liemeer, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnsburg, Rijnwoude, Sassenheim, Ter Aar, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Warmond en Zoeterwoude of de bij herindelingen te ontstane nieuwe gemeenten binnen of grenzend aan het hier vermeld gebied.
- 1.3 Het doel van de afdeling is het met name op lokaal en regionaal niveau gestalte geven aan de in artikel 3 en 4 van de statuten genoemde doeleinden en middelen.
- 1.4 Het lidmaatschap van de vereniging wordt verkregen door toelating door het hoofdbestuur volgens het bepaalde in de statuten.
- 1.5 De leden worden naar hun woonplaats zoveel mogelijk ingedeeld in de bestaande afdelingen.

II. DE AFDELINGSLEDEN

- 2.1 Elk lid van de vereniging, woonachtig in het werkgebied van de afdeling, is lid van de afdeling.
- 2.2 Indien een lid van de afdeling naar het oordeel van het afdelingsbestuur het aanzien of de belangen van de vereniging of afdeling heeft geschaad, kan het afdelingsbestuur het hoofdbestuur vragen het lid te schorsen en te royeren volgens de regels die in de statuten hiertoe zijn bepaald.
- 2.3 Alle afdelingsleden hebben toegang tot de activiteiten van de afdeling.

- 2.4 De afdelingsleden dienen archeologische waarnemingen terstond te melden aan een van de bestuursleden van de afdeling of een daartoe aangewezen persoon.
- 2.5 Afdelingsleden dienen geen archeologisch onderzoek te verrichten zonder medeweten van een van de bestuursleden van de afdeling.
- 2.6 De afdelingsleden die meewerken aan een archeologisch onderzoek dat onder verantwoordelijkheid van het afdelingsbestuur wordt verricht, dienen zich te houden aan de aanwijzingen van de veldcoördinator en dienen alle vondsten aan hem af te dragen op straffe van uitsluiting van verdere deelname aan graafactiviteiten.

III. HET AFDELINGSBESTUUR

3.1 Algemeen

- 3.1.1 Binnen het afdelingsbestuur zijn minimaal de volgende functies te verdelen: a. secretaris; b. penningmeester; c. coördinator archeologisch onderzoek; d. beheerder huisvesting; e. plaatsvervangend beheerder huisvesting. Het afdelingsbestuur kan de sub c, d en e genoemde functies ook opdragen aan niet-bestuursleden en evenzo nieuwe functies als tweede secretaris, activiteiten-coördinator, redacteur en dergelijke. De voorzitter wordt in functie gekozen.
- 3.1.2 Ten hoogste drie functies kunnen in een persoon verenigd zijn.
- 3.1.3 De verdeling van de functies vindt plaats tijdens de eerste vergadering van het afdelingsbestuur na een verkiezing en verder zodra daaraan behoefte ontstaat.

3.2 Verkiezing en einde bestuurslidmaatschap

- 3.2.1 De leden van het afdelingsbestuur worden in principe gekozen:
- uit de leden van de afdeling;
 - op voordracht van het afdelingsbestuur;
 - door de afdelingsledenvergadering.

- 3.2.2 Het afdelingsbestuur maakt de voordracht uiterlijk veertien dagen voor de verkiezingsdatum bekend.
- 3.2.3 Tegenkandidaten kunnen tot uiterlijk zeven dagen voor de verkiezingsdatum gesteld worden, schriftelijk ondersteund door tenminste tien leden. Deze kandidaatstelling moet vergezeld gaan van een schriftelijke verklaring van de kandidaat, waarin deze verklaart bereid te zijn in het bestuur zitting te nemen.
- 3.2.4 De leden van het afdelingsbestuur worden gekozen voor een periode van vier jaar, behoudens het in artikel 3.2.6 en 3.2.7 gestelde.
- 3.2.5 Aftredende bestuursleden zijn eenmaal terstond herkiesbaar.
- 3.2.6 Een afdelingsbestuurslid kan te allen tijde zijn functie(s) neerleggen of uit het bestuur treden.
- 3.2.7 Een afdelingsbestuurslid kan op verzoek van het afdelingsbestuur of de afdelingsledenvergadering door het hoofdbestuur van zijn afdelingsbestuurslidmaatschap worden ontheven. Betrokkene kan in beroep gaan bij de eerstvolgende algemene ledenvergadering door middel van een met redenen omklede, aan het adres van de algemeen secretaris gerichte, aangetekende brief. Hangende de uitspraak van de ledenvergadering is het bestuurslid uit het afdelingsbestuur geschorst.

3.3 Bestuurstaken

- 3.3.1 Het bestuur is belast met:
- de dagelijkse leiding van de afdeling;
 - de uitvoering van de besluiten van de afdelingsledenvergadering;
 - de uitvoering van de besluiten van de algemene ledenvergadering en van het hoofdbestuur van de vereniging;
 - het beheer van de huisvesting.
- 3.3.2 Het afdelingsbestuur is vertegenwoordigd op de regionale vergadering en de vergadering van afgevaardigden.
- 3.3.3 De afdelingsvoorzitter leidt de bestuurs- en ledenvergaderingen van de afdeling.

- 3.3.4 De afdelingssecretaris notuleert de vergaderingen, verzorgt de administratie, de correspondentie en het jaarverslag van de afdeling. Hij beheert het secretariaat archief.
- 3.3.5 De afdelingssecretaris meldt de samenstelling van het afdelingsbestuur zo spoedig mogelijk na een verkiezing of mutatie aan de algemeen secretaris.
- 3.3.6 De afdelingspenningmeester beheert de middelen van de afdeling en houdt de boeken bij.
- 3.3.7 De coördinator archeologisch onderzoek is verantwoordelijk voor:
- het archeologisch onderzoek in de afdeling;
 - het archeologisch werkmateriaal van de afdeling;
 - het beheer van de vondsten en de vondstdocumentatie;
 - de publiciteit rond het archeologisch onderzoek;
 - de melding van de waarnemingen aan de bevoegde instanties;
 - de verslaglegging van het archeologisch onderzoek aan de bevoegde instanties en het hoofdbestuur;
 - de documentatie van het onderzoek in schrift, tekening, foto, video of welke andere geschikte wijze ook.
- 3.3.8 De coördinator archeologisch onderzoek kan zich voor delen van zijn taak laten vervangen door een of meerdere personen, die door het afdelingsbestuur worden benoemd.
- 3.3.9 De beheerder van de werkruimte werkt overeenkomstig de handleiding "beheer gebouw" en ziet toe op de naleving van de huisregels.
- 3.3.10 De beheerder van de werkruimte kan zich voor delen van zijn taak laten vervangen door een of meerdere personen, die door het afdelingsbestuur worden benoemd.
- 3.3.11 Een van de afdelingsbestuursleden zorgt voor de opvang van nieuwe leden.

3.4 Verantwoording

- 3.4.1 Het afdelingsbestuur brengt ter verantwoording jaarlijks een verslag uit over de werkzaamheden van het afdelingsbestuur aan de afdelingsledenvergadering.

- 3.4.2 In het afdelingsjaarverslag zijn minimaal opgenomen:
- het verslag van de secretaris;
 - het financieel verslag van de penningmeester;
 - het verslag van het archeologisch onderzoek.
- 3.4.3 De afdelingssecretaris zendt een exemplaar van het jaarverslag aan het hoofdbestuur van de vereniging.
- 3.4.4 Het afdelingsbestuur kan voor bepaalde werkzaamheden werkgroepen of commissies instellen, die hun werkzaamheden verrichten onder verantwoordelijkheid van het afdelingsbestuur.

IV DE AFDELINGSLEDENVERGADERING

- 4.1 Op de agenda van de jaarlijkse afdelingsledenvergadering staan minimaal de volgende punten:
- de notulen van de vorige afdelingsledenvergadering;
 - bestuursmutaties;
 - benoeming kascontrolecommissie;
 - goedkeuring van het financieel verslag en de begroting;
 - goedkeuring van het bestuurlijk en archeologisch verslag (jaarverslag).
- 4.2 De jaarlijkse afdelingsledenvergadering vindt plaats voor 1 april.
- 4.3 Het afdelingsbestuur verzendt de agenda voor de afdelingsledenvergadering tenminste veertien dagen voor de datum van de vergadering aan de leden van de afdeling en de leden van het hoofdbestuur van de vereniging.
- 4.4 Tot zeven dagen voor de afdelingsledenvergadering kunnen tenminste tien leden en/of het hoofdbestuur van de vereniging punten aan de agenda toevoegen.
- 4.5 Op schriftelijk verzoek van tenminste tien leden en/of het hoofdbestuur van de vereniging is het afdelingsbestuur verplicht tussentijds afdelingsledenvergaderingen bijeen te roepen.
- 4.6 De door de leden of het hoofdbestuur verzochte afdelingsledenvergadering wordt gehouden uiterlijk een maand na ontvangst van het verzoek.

- 4.7 De afdelingsledenvergadering benoemt uit haar midden een kascontrolecommissie.
- 4.8 De kascontrolecommissie heeft tot taak de boeken van de afdelingspenningmeester te controleren en hiervan verslag te doen aan de afdelingsledenvergadering.

V HUISVESTING

- 5.1 Voor haar huisvesting beschikt de afdeling over een gebouw c.q. werkruimte; deze kan gedeeld worden of in samenwerking gebruikt worden met een of meer andere instellingen.
- 5.2 De beheerder/plaatsvervangend beheerder treedt namens het bestuur op tegenover de eigenaar/verhuurder/ingebriukgever van de huisvesting en tegenover derden.
- 5.3 Mede op grond van de overeenkomst met de eigenaar/verhuurder/ingebriukgever van de huisvesting wordt door het afdelingsbestuur een handleiding "beheer gebouw" vastgesteld. De beheerder/plaatsvervangend beheerder handelt overeenkomstig beide stukken.
- 5.4 Het afdelingsbestuur stelt een reglement "gebruik huisvesting" (huisregels) vast. Een exemplaar van dit reglement is permanent bevestigd op het mededelingenbord in de huisvesting. Leden en bezoekers worden geacht zich overeenkomstig dit reglement te gedragen.
- 5.5 Van de toegangsdeur(en) van de huisvesting bestaat een vastgesteld aantal genummerde sleutels. Deze sleutels worden aan bestuursleden en door het afdelingsbestuur aan te wijzen leden verstrekt, uitsluitend op basis van een door het bestuur en bruikleennemer te ondertekenen overeenkomst. Deze overeenkomst kan eenzijdig door het bestuur opgezegd worden onder vaststelling van een dwangsom.

VI SLOTBEPALINGEN

- 6.1 Wijzigingen in dit reglement geschieden op voorstel van:
- het afdelingsbestuur;
 - tenminste tien leden;
 - het hoofdbestuur van de vereniging.

- 6.2 Wijzigingen van dit reglement worden behandeld als gewoon agendapunt, als beschreven in afdeling IV van dit reglement.
- 6.3 Wijzigingsvoorstellen die door de afdelingsledenvergadering goedgekeurd zijn, worden ter goedkeuring voorgelegd aan het hoofdbestuur van de vereniging.
- 6.4 Overal waar in deze de mannelijke vorm wordt gebruikt, moet ook de vrouwelijke vorm geacht worden te zijn bedoeld.
- 6.5 Indien er in de afdeling geschillen zijn, die door het afdelingsbestuur niet opgelost (kunnen) worden, beslist het hoofdbestuur van de vereniging.
- 6.6 In alle zaken, de afdeling betreffende, waarin dit reglement, het huishoudelijk reglement van de vereniging en de statuten niet voorzien, beslist het afdelingsbestuur.

Dit reglement is van kracht vanaf 1 januari 2005.

BOEKSIGNALERING

Cronesteyn. Van broekland tot polderpark, door Ed van der Vlist (Leiden, Primavera-apers, 2004). Leidse Historische Reeks nr. 17. ISBN 90-5997-017-9. 84 p. € 10,--

Het middeleeuwse kasteel Cronesteyn heeft een belangrijke rol gespeeld in onze afdeling: het was een van de eerste opgravingen die door de Rijnstreek verricht is. Vooral die middeleeuwse geschiedenis wordt door de auteur zeer uitvoerig behandeld en met tal van (voor een deel nog vrijwel onbekend) illustratiemateriaal toegelicht. Het is een schitterend boek geworden, en voor de prijs hoeft men een aanschaf al helemaal niet te laten. Kortom, van harte aanbevolen!

P.J.M. de Baar

Hier wordt nog gemeld dat Van der Vlist een lezing over dit kasteel zal houden op **zondag 31 oktober om 14.00 uur** in de Openbare Bibliotheek, Nieuwstraat 4 te Leiden. Gezien het voorafgaande kan het bestuur de leden van harte opwekken deze lezing bij te wonen, ook al is onze afdeling niet bij de organisatie ervan betrokken.